

Måned rapport luftforurensninger

Mars 2007

Fint og solrikt vær med til dels lite vind og stabile værforhold har ført til høy luftforurensning fra veistøv og eksos, spesielt de siste to ukene i mars.

Oppvirvlet veistøv

Fint vær og lite vind i kombinasjon med bare veier, tilgjengelig veistøv ved veibanen etter vinteren og stadig nytt støv generert fra biler som kjører med piggdekk, har ført til høye konsentrasjoner av svevestøv i slutten av mars.

Det ble målt overskridelser av forurensningsforskriftens grenseverdi ved alle målestasjoner på 6 til 12 dager. Dette tilsvarer varslingsklassen *mye forurenset* luft. Ved fire stasjoner langs Ring 3, E6 og på Alnabru, ble det på 1 til 5 dager målt *svært forurenset* luft (jf. varslingsklassene; se tabell 1).

Det har blitt gjennomført støvdemping med magnesiumkloridløsning langs alle statlige veier og langs kommunale hovedveier i sentrum og i Alnabru området. Målinger tyder på at tiltaket har dempet forurensningen i forbindelse med formiddagsrushet.

Dessuten ser maksimal-konsentrasjonene ut til å ha vært noe lavere i år enn tidligere år (se figur 1).

Eksos

De siste ukene i mars har til dels stabile værforhold ført til luftforurensning fra eksos. Eksos inneholder små partikler som bidrar til svevestøvforurensningen. Dessuten er eksos hovedkilden til nitrogendioksid i Oslo. I mars har alle målestasjoner registrert konsentrasjonsnivåer av nitrogendioksid som tilsvarer *noe til mye* forurenset luft. Grenseverdien ble imidlertid overskredet kun en time på Manglerud.

Helseeffekter av forurensningen

Helseeffekter av luftforurensning kunne oppstå en tredjedel til halvparten av måneden (eksempler i figur 2). Det er i hovedsak personer med luftveis-, lunge- eller hjerte-/karsykdommer som vil oppleve helseeffekter. Personer med slike lidelser bør unngå lengre opphold utendørs i *mye/svært forurensete* områder. Eldre, barn og gravide er spesielt sårbare for luftforurensning og bør derfor unngå lengre opphold utendørs i forurensete områder. Ved *svært forurenset* luft kan forbigående slimhinneirritasjon og ubehag også forekomme hos friske personer.

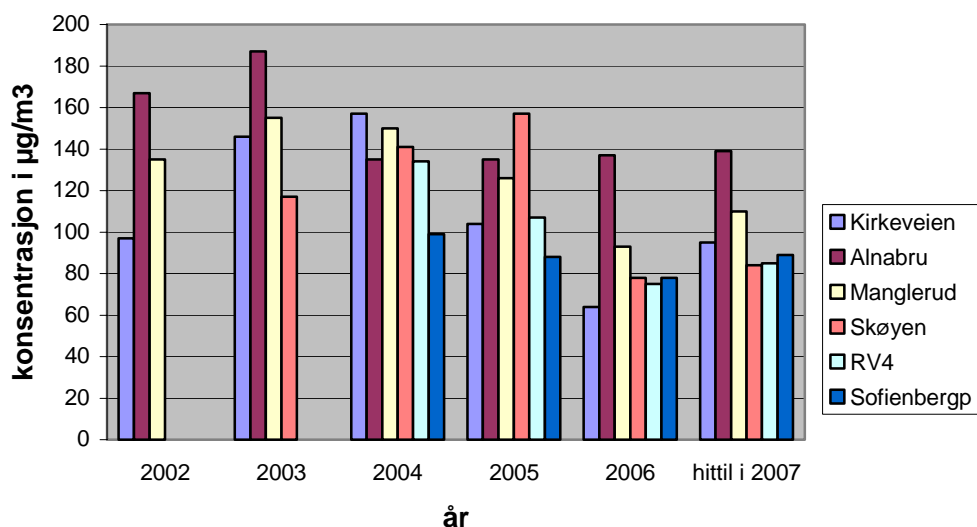
Tilsvarende forurensning kan ventes også i april på dager med tørt, fint vær og lite vind.

Mer informasjon om oslolufta

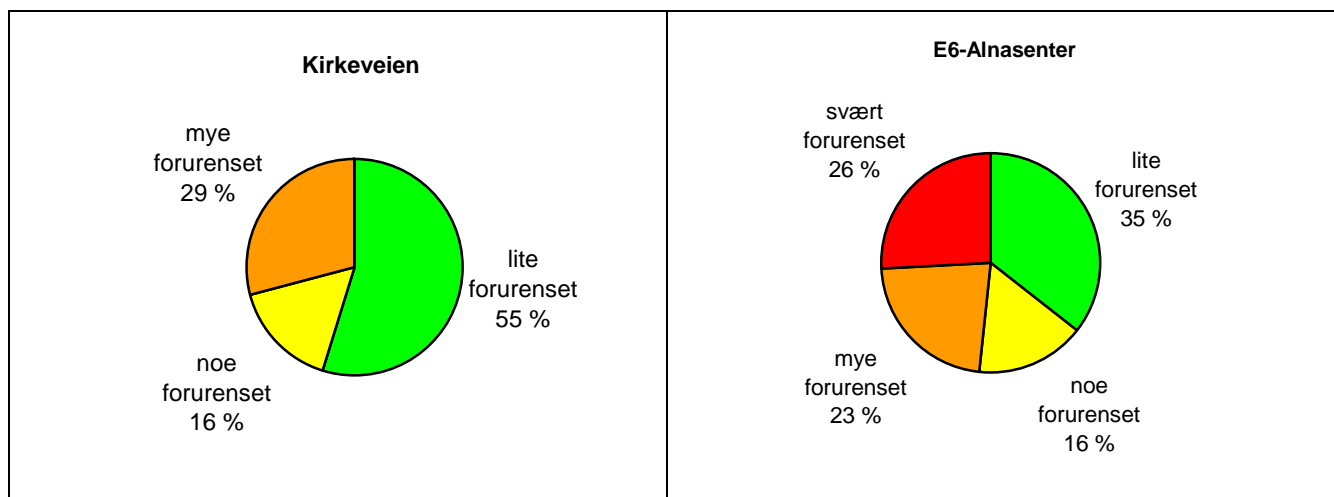
www.hev.oslo.kommune.no

www.luftkvalitet.info/oslo

Figur 1 Maksimalkonsentrasjonen for PM₁₀-døgnmiddel ved flere målestasjoner fra 2002 og hittil i 2007 i µg/m³ (mikrogram/kubikkmeter luft).

Figur 2 Prosentandel av tiden i mars i de forskjellige varslingsklassene (basert på svevestøv (PM₁₀)) ved målestasjonen i Kirkeveien og ved E6-Alnasenter.

Tabell 1 Helsevirkning knyttet til de nasjonale varslingsklassene for lokal luftforurensning

Betegnelse	Helsevirkning
Lite forurenset	Ingen helserisiko.
Noe forurenset	Helseeffekter kan forekomme hos astmatikere ved opphold i noe forurensete områder, spesielt i forbindelse med økt fysisk aktivitet.
Mye forurenset	Astmatikere og personer med alvorlige hjerte- og luftveislidelser bør unngå lengre opphold utendørs i mye forurensete områder.
Svært forurenset	Astmatikere og personer med alvorlige hjerte- og luftveislidelser bør ikke oppholde seg utendørs i svært forurensete områder. Små barn bør unngå lengre opphold utendørs i svært forurensete områder. Forbigående slimhinneirritasjon og ubehag kan forekomme hos friske personer.

Kilde: Statens helsetilsyn, 1999

Helse- og velferdsetaten

Besøksadresse
Stenersgaten 1D

Postadresse
Postboks 30 Sentrum
0101 Oslo
www.hev.oslo.kommune.no

Telefon: 02180
Telefaks: 23 48 30 99
Org.nr.: 986 597 093

Tabell 2 Meteorologiske data fra Valle Hovin.

	Temperatur (°C)			Vindhastighet (m/s)			Relativ fuktighet (%)			Stabilitet* (°C)		
	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks
Mars 2005	-0,7	-16,9	14,8	2,5	0,2	11,7	71,7	32,1	96,4	-0,1	-0,7	1,8
Mars 2006	-3,2	-15,5	10,3	3,0	0,1	8,6	69,9	19,5	95,4	0,0	-0,8	1,8
Mars 2007	4,4	-3,2	16,2	3,2	0,2	9,8	71,2	26,0	98,2	-0,1	-0,8	1,0

*Stabilitet (ΔT) uttrykker temperaturforskjellen mellom 8 og 25 meters høyde. Positiv verdi = stabile luftmasser (inversjon, "lokk"), negativ verdi = ustabile luftmasser (gode blandingsforhold i luftmassene)

* Temperaturmålingene, spesielt ved høye temperaturer, blir forstyrret av tett vegetasjon rundt målestasjonen.

Tabell 3 Antall overskridelser* av grenseverdier i forurensningsforskriften (del 3). Fast 24-timersmidler for PM₁₀ og timemidler for NO₂.

Komponent	Målestasjon	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 hittil	mars
PM ₁₀	Kirkeveien	19	22	43	25	23	14	7	7
PM ₁₀	Iladalen	12	14	18	.	.	.	.	.
PM ₁₀	Furuset	30	27	(55)	.	.	.	.	.
PM ₁₀	Alnabru	41	48	53	38	43	52	19	12
PM ₁₀	Løren		49	70	59	(56)	.	.	.
PM ₁₀	Manglerud		37	70	41	51	23	10	8
PM ₁₀	Skøyen			(24)	22	24	9	9	6
PM ₁₀	RV4 Aker				45	34	9	6	6
PM ₁₀	Aker Sykehus				3	1	(1)	.	.
PM ₁₀	Sofienbergp.				(2)	22	(16)	8	6
PM ₁₀	Bygdøy Allé					(5)	35	12	8
PM ₁₀	Sannergata**					(3)	24	12	7
PM ₁₀	Smestad						(4)	7	7
PM ₁₀	E6-Alnasenteret							19	11
NO ₂	Grønland	10	0	(24)	0	-	(6)	(0)	(0)
NO ₂	Økern	(3)	0	21	0	.	.	.	.
NO ₂	Kirkeveien	(0)	0	0	0	2	13	1	0
NO ₂	Furuset	(0)	0	0	0	.	.	.	.
NO ₂	Alnabru	(44)	8	43	32	36	113	25	(0)
NO ₂	Løren		0	13	3	2	.	.	.
NO ₂	Manglerud		0	0	1	0	10	13	1
NO ₂	RV4 Aker				0	0	5	0	0
NO ₂	Aker Sykehus				0	0	(3)	.	.
NO ₂	Smestad						(0)	2	0
NO ₂	E6-Alnasenteret							30	0

⁽¹⁾ Under 80% datadekning. Kan ikke sammenlignes direkte med andre verdier.

*Totalt antall overskridelser for året. Grenseverdier: Døgnmiddel PM₁₀ på 50 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 35 døgn i året innen 2005. Timemiddel NO₂ på 200 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 18 timer pr. år innen 2010.

**Høye verdier i Sannergata sommer 2006 skyldes trolig støv fra rivingsarbeider ved Ringnes. Det kan være noen feilkilder fra temperaturjustering av instrumentet og fra mye støv i inntaket.

Datakilder: Statens vegvesen og Oslo kommune ved Samferdselsetaten og Helse- og velferdsetaten

Helse- og velferdsetaten

Besøksadresse
Stenersgaten 1D

Postadresse
Postboks 30 Sentrum
0101 Oslo
www.hev.oslo.kommune.no

Telefon: 02180
Telefaks: 23 48 30 99
Org.nr.: 986 597 093